

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ ТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»**
(для студентів спеціальності 6.030503 «Міжнародна економіка» всіх форм
навчання)

*Затверджено на засіданні Вченої ради
економіко-правового факультету
протокол №2 від «30» вересня 2015 року*

УДК 339.727.22 (076)

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» (для студентів спеціальності 6.030503 «Міжнародна економіка» денної і заочної форм навчання) / Укл. Мацука В.М., Ніколенко Т.І. – Маріуполь: МДУ, 2015. – 48 с.

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» призначені для студентів спеціальності 6.030503 «Міжнародна економіка» денної і заочної форм навчання. Дисципліна є нормативною для студентів зазначеного фаху і передбачає вивчення сутності та ролі міжнародних інвестицій в сучасному міжнародному бізнесі, набуття вмінь аналізу міжнародної інвестиційної діяльності в Україні. Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, програму, план семінарських занять, розрахункові завдання, теми рефератів, завдання для самостійної роботи студентів, контрольні завдання, контрольні питання, літературу. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» складено на підставі відповідних нормативних вимог Міністерства освіти і науки України.

Рецензенти: д.е.н., професор кафедри міжнародної економіки МДУ Чентуков Ю.І.

к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки МДУ Беззубченко О.А.

Затверджено на засіданні Вченої ради економіко-правового факультету
протокол № 2 від 30 вересня 2015р.

ЗМІСТ

стор.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ЗМІСТ ПРОГРАМИ.....	6
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	10
РОЗРАХУНКОВІ ЗАВДАННЯ.....	28
ТЕМИ РЕФЕРАТІВ.....	32
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	34
КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ.....	41
КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ.....	44
ЛІТЕРАТУРА.....	46

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни “Міжнародна інвестиційна діяльність” призначені для студентів спеціальності 6.030503 «Міжнародна економіка» денної і заочної форм навчання. Дисципліна є нормативною для студентів зазначеного фаху.

Сучасний етап розвитку виробничих сил суспільства в цілому, а особливо провідних індустріально розвинутих країн світу, потребує розвитку саме міжнародної інвестиційної діяльності. Для тих, хто володіє знаннями в сфері міжнародних інвестицій відкриваються нові обрії економічного успіху, виробнича, фінансова, інвестиційна діяльність стають ефективними, а пропонуємий на ринок продукт - більш конкурентоспроможним. Відомо однак і інше: ігнорування інвестиційного середовища, недбале використання інвестиційних інструментів може стати причиною регресу в економіці та призвести до негативних соціально-економічних явищ.

Метою дисципліни є розвиток у студентів розуміння закономірностей міжнародної інвестиційної діяльності, формування знань і набуття аналітичних практичних навичок у сфері здійснення зарубіжних та іноземних інвестицій, в тому числі у конкретних умовах України.

Завдання дисципліни орієнтовані на формування компетентності студентів відносно:

- сутності міжнародних інвестицій, їх місця і ролі у сучасному міжнародному бізнесі;
- суб'єктів, об'єктів, видів і форм міжнародної інвестиційної діяльності;
- сутності міжнародного інвестиційного ринку, умов і факторів розвитку його структури;
- регулювання міжнародної інвестиційної діяльності на національному та міжнародному та наднаціональному рівнях адміністративно-правовими, економічними та соціально-психологічними методами;
- практики міжнародної інвестиційної діяльності в Україні, її стратегії і заходів щодо активізації та підвищення ефективності.

Предмет дисципліни: відносини, що виникають у процесі акумуляції, перерозподілу і використання міжнародних інвестиційних ресурсів.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати: суть та механізм функціонування міжнародних інвестицій; теоретичну та методологічну базу міжнародного інвестування;

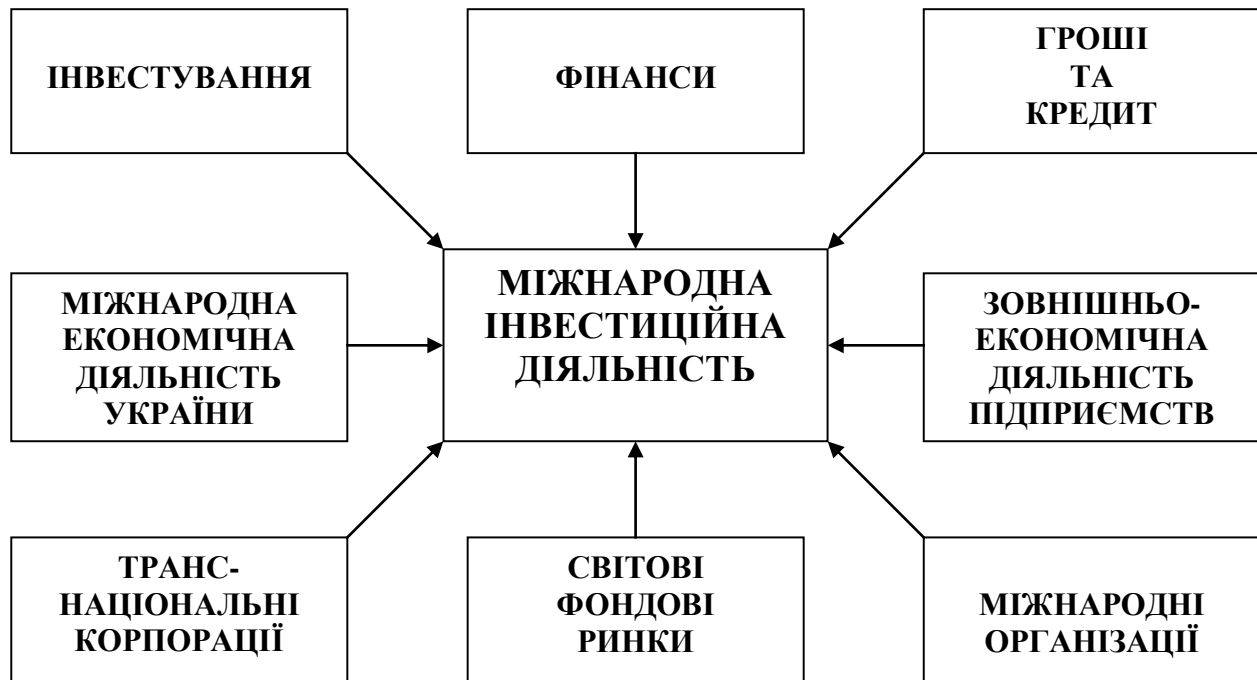
вміти: вільно володіти практикою використання інвестиційних інструментів; аналізувати інвестиційну політику, а також оцінювати міжнародні інвестиційні проекти.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких темах:

1. Міжнародні інвестиції.
2. Міжнародна інвестиційна діяльність.
3. Теорії міжнародного інвестування.
4. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність.

5. Міжнародні інвестиційні операції з цінними паперами.
6. Венчурне інвестування.
7. Міжнародний інвестиційний ринок.
8. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
9. Моделювання інвестиційних процесів.
10. Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні.

Зв'язок курсу з іншими дисциплінами:



Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення дисципліни «Міжнародна інвестиційна діяльність» сприяють формуванню у студентів професійних знань в сфері організації існуючих процедур сучасного міжнародного інвестиційного ринку.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЇ

Економічна сутність інвестицій. Валові та чисті інвестиції. Ефект мультиплікатора. Внутрішні, зарубіжні та іноземні інвестиції. Міжнародні інвестиції. Прямі та портфельні інвестиції. Систематизація міжнародних інвестицій.

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інвестиційна діяльність, її суб'єкти та об'єкти. Міжнародна інвестиційна діяльність. Мотивація суб'єктів інвестування. Інвестиційні ресурси і світове інвестиційне багатство. Фактори міжнародного інвестування. Міжнародна інвестиційна інфраструктура. Головні тенденції сучасного спрямування міжнародного руху інвестиційних ресурсів.

ТЕМА 3. ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИВАННЯ

Основні теорії міжнародної інвестиційної діяльності (Хекшера-Оліна-Самуельсона, руху капіталу, прямих зарубіжних інвестицій, міжнародних корпорацій тощо). Перманентно-прибуткова теорія життєвого циклу (теорія заощаджень і добробуту І. Фішера, теорія життєвого циклу Ф. Моділіані, теорія перманентного прибутку М. Фрідмана). Теорія Тобіна. Теорія Кейнса (теорія граничної ефективності інвестування).

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНА ПІДПРИЄМНИЦЬКА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу, їх порівняльна характеристика. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації. Стратегічна орієнтація країн базування і приймаючих країн. Переваги і стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності. Мотивація безпосередніх партнерів. Транснаціональні корпорації. Міжнародні спільні підприємства та їх систематизація. Рушійні сили розвитку спільних підприємств, етапи їх еволюції. Політика материнських компаній щодо заснованих ними спільних підприємств. Організація спільних підприємств. Економічний механізм функціонування спільного підприємства. Розподільчі відносини спільних підприємств. Особливості розвитку спільних підприємств в Україні. Організаційні основи підвищення ефективності спільних підприємств. Економічна ефективність функціонування спільного підприємства.

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

Цінні папери, їх фундаментальні якості та систематизація. Характеристики акцій та класифікація їх видів. Капіталізація ринків акцій. Множинне котирування. Організація торгівлі акціями на різних національних ринках. Фондові індекси. Оподаткування дивідендів при міжнародних інвестиціях. Пасивний і активний підходи при формуванні портфеля

міжнародних інвестицій в акції. Визначення облігацій та характеристика їх видів. Особливості торгівлі облігаціями на різних національних ринках і ринку єврооблігацій. Індеси ринків облігацій. Пасивний і активний підходи до формування міжнародного портфеля облігацій. Свопи. Похідні цінні папери. Їх види та особливості. Використання ф'ючерсних та опціонних контрактів при міжнародному інвестуванні.

ТЕМА 6. ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ

Сутність венчурного капіталу. Джерела венчурного інвестування. Венчурні інвестори. Підприємницькі структури венчурного капіталу в розвинутих країнах світу. Малі венчурні фірми. Квазіризикові форми організації венчуру. Венчурне інвестування в інноваційних процесах. Становлення венчурного бізнесу в Україні. Основні види джерел інвестування інноваційної діяльності. Управління інноваційною діяльністю. Роль міжнародних структур в інвестування національних венчурних фірм. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності в Україні.

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК

Факторні, товарні і фінансові ринки. Грошовий ринок і ринок капіталу. Інвестиційний ринок і міжнародні інвестиційні ринки. Розвиток структури міжнародного інвестиційного ринку. Попит і пропозиція на міжнародному ринку. Місце та роль ринку цінних паперів у структурі міжнародного інвестиційного ринку. Особливості побудови та функціонування міжнародного ринку цінних паперів. Складові та структура міжнародного ринку облігацій. Методи обліку обсягів торгівлі цінними паперами на фондових біржах. Біржові та позабіржові ринки. Міжнародні фондові інвестори та особливості їх діяльності (Міжнародний банк реконструкції й розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій, Міжнародний центр із розв'язання інвестиційних конфліктів, Міжнародний валютний фонд, Європейський банк реконструкції та розвитку, Банк міжнародних розрахунків, Регіональні банки розвитку). Інвестиційні фонди на міжнародному інвестиційному ринку. Інвестиційна діяльність міжнародних корпорацій.

ТЕМА 8. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методи і форми регулювання міжнародної інвестиційної діяльності. Особливості їх застосування на національному рівні. Міжнародний рівень регулювання. Глобалізація інвестування і сучасні регулятивні проблеми. Особливості регулювання міжнародних ринків цінних паперів. Моделі організації ринку цінних паперів та його державне регулювання. Саморегулювання ринку цінних паперів. Міжнародні інститути регулювання ринку цінних паперів. Фондова біржа як суб'єкт і об'єкт регулювання.

ТЕМА 9. МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Утворення та використання інвестиційних ресурсів. Макромоделі інвестиційної діяльності: Кейнса, Фрідмана, Фішера, Харрода-Домара, Кобба-Догласа. Теорії очікувань та ділових циклів: Мітчела, Кітчина, Кондратьєва, Джуглара, Фріша, Хікса, Слутського. Рівноважна модель Лукаса та модель реального циклу Лонга. Мікроекономічні моделі ефективної інвестиційної діяльності (модель дисконтованого терміну окупності DPB, модель чистого сучасного значення інвестиційного проекту NPV, модель внутрішньої норми прибутковості IRR. Моделі оцінки інвестиційних проектів на основі: очікуваної корисності, оптимального портфеля інвестицій Марковіца, середньозваженої вартості капіталу, оптимальної структури капіталу, скоректованої сучасної вартості (APV), капітальних активів (CAPM).

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Сегменти і рівні середовища інвестиційної діяльності. Політична стабільність та ризики. Етапи розвитку правового регулювання іноземного інвестування. Економічне середовище здійснення іноземних інвестицій. Інституціональне регулювання прямих і портфельних інвестицій. Інфраструктура інвестування. Параметри та експертні оцінки інвестиційного клімату в Україні. Проблеми і перспективи розвитку форм локалізації інвестиційного клімату. Обсяги залучення і динаміка іноземних інвестицій в економіку України. Форми і види іноземних інвестицій. Суб'єкти інвестування. Географічна і галузева структури прямих інвестицій, їх регіональний розподіл. Тенденції іноземного інвестування. Результативність і проблеми залучення іноземних інвестицій. Міжнародні портфельні запозичення України. Кредитування з боку міжнародних організацій і технічна допомога. Внутрішні і зовнішні фактори інвестиційної стратегії України. Необхідність і сутність селективного регулювання іноземних інвестицій. Проблема обсягів залучення іноземних інвестицій. Селекція інвестицій за суб'єктами, розмірами і термінами. Галузева селекція і регіональні пріоритети. Національний, пільговий і обмежувальний режими іноземного інвестування. Форми стимулювання і критерії обмеження іноземної інвестиційної діяльності. Концепція "інвестиційних полів" і активізація прямого іноземного інвестування. Розвиток національного фондового ринку як умова портфельного іноземного інвестування. Масштаби і структура інвестицій за кордон. Порядок інвестування за кордон майнових і валютних цінностей. Можливості створення українських ТНК. Проблема "втечі капіталу".

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Сутність та форми міжнародної інвестиційної діяльності												
Тема 1. Міжнародні інвестиції.	5	2	2			1	5	2	2			1
Тема 2. Міжнародна інвестиційна діяльність.	5	2	2			1	5	2	2			1
Тема 3. Теорії міжнародного інвестування.	2					2	3					3
Тема 4. Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність.	3		2			1	3					3
Тема 5. Міжнародні операції з цінними паперами.	2					2	3					3
Тема 6. Венчурне інвестування.	2					2	3					3
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>19</i>	<i>4</i>	<i>6</i>			<i>9</i>	<i>22</i>	<i>4</i>	<i>4</i>			<i>14</i>
Змістовий модуль 2. Регулювання та моделювання міжнародної інвестиційної діяльності												
Тема 7. Міжнародний інвестиційний ринок.	2					2	2					2
Тема 8. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.	5	2	2			1	2					2
Тема 9. Моделювання інвестиційних процесів.	2					2	2					2
Тема 10. Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні.	2					2	2					2
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>11</i>	<i>2</i>	<i>2</i>			<i>7</i>	<i>8</i>					<i>8</i>
Усього годин	30	6	8			16	30	4	4			22
Модуль 2												
ІНДЗ	2					2						
Усього годин	2					2						

ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЇ

Ключові терміни і поняття

Інвестиції (валові, чисті, реальні, фінансові, інноваційні, короткострокові, довгострокові, приватні, державні, внутрішні, національні (місцеві), зарубіжні), міжнародні інвестиції, країна базування, приймаюча країна, втеча капіталу, чистий приплив капіталу, приватний капітал, державний капітал, офіційний капітал, змішаний капітал, підприємницький капітал, прямі інвестиції, портфельні інвестиції.

Контрольні запитання

1. Економічна сутність інвестицій.
2. Види і форми міжнародних інвестицій.
3. Систематизація міжнародних інвестицій.

Проблемні питання

1. Наведіть відомі вам тлумачення поняття “інвестиція”. Чим суттєво вони відрізняються? Аналогічно проаналізуйте поняття “міжнародна інвестиція”.
2. У чому виявляється практична цінність систематизації міжнародних інвестицій? За якими ознаками? Спробуйте навести конкретні приклади. Запропонуйте нові ознаки можливої систематизації міжнародних інвестицій.

Теми рефератів

1. Фактор часу в інвестуванні.
2. Функціонально-елементний склад інвестицій.

Методичні рекомендації

Визначити поняття “інвестиції”. З’ясувати чим відрізняються валові інвестиції від чистих. Розглянути ефект мультиплікатора. Проаналізувати функціонально-елементний склад інвестицій. З’ясувати сутність міжнародних інвестицій. Розглянути види, форми і мотивацію міжнародного руху капіталу. Ознайомитися з систематизацією міжнародних інвестицій.

Обов’язкова література

1,2,9,12,15,17,21

Додаткова література

4,5,7,8,16,18

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ключові терміни і поняття

Інвестиційна діяльність, суб'єкти інвестиційної діяльності, об'єкти інвестування (матеріальні активи, нематеріальні активи, фінансові активи), інвестор (індивідуальний, інституціональний, корпоративний), учасники інвестиційної діяльності, міжнародна інвестиційна діяльність, інвестор інвестицій за кордон, зарубіжний реципієнт, іноземний інвестор, реципієнт іноземних інвестицій, мотивація міжнародної інвестиційної діяльності, міжнародна інвестиційна інфраструктура, інвестиційний цикл, інвестиційний процес, інвестиційні ресурси (фізичних осіб, корпорацій, держав, міжнародних фінансових інституцій), світове інвестиційне багатство, фактори міжнародного інвестування (політико-економічні, ресурсно-економічні, загальноекономічні, глобально-економічні), міжнародна інвестиційна інфраструктура.

Контрольні запитання

1. Сутність міжнародної інвестиційної діяльності.
2. Суб'єкти та об'єкти міжнародного інвестування.
3. Характеристика ресурсів суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності.
4. Світове інвестиційне багатство та його структура.
5. Фактори міжнародного інвестування.
6. Інфраструктура міжнародного інвестування.
7. Мотивація суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності.
8. Головні тенденції сучасного спрямування міжнародного руху інвестиційних ресурсів.

Проблемні питання

1. Яким чином можна ранжувати за значущістю мотиви різних суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності?
2. Які фактори визначають масштаби і напрями інвестиційної діяльності уряду на міжнародних фінансових ринках?

Теми рефератів

1. Взаємодія суб'єктів та об'єктів міжнародного інвестування.
2. Специфіка типів міжнародної інвестиційної діяльності.
3. Недоліки і потенційні переваги міжнародної інвестиційної діяльності.

Методичні рекомендації

З'ясувати сутність понять «інвестиційна діяльність» та «міжнародна інвестиційна діяльність». Охарактеризувати суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності. Проаналізувати структуру світового інвестиційного багатства. Розглянути фактори, що впливають на масштаби і структуру міжнародного інвестування. Охарактеризувати міжнародну інвестиційну інфраструктуру. Визначити сучасні напрями міжнародного руху інвестиційних ресурсів.

Обов'язкова література

1,4,7,9,12,15,17

Додаткова література

5,8,16,18,20,21

ТЕМА 3. ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ**Ключові терміни і поняття**

Теорія меркантилізму, теорія абсолютних переваг, теорія відносних переваг, теорія чинників виробництва, теорія неотехнологічного спрямування, теорія прямих зарубіжних інвестицій, теорія міжнародних корпорацій, теорія портфельних інвестицій, Перманентно-прибуткова теорія життєвого циклу, теорія Кейнса, теорія Тобіна, модель Даннінга.

Контрольні запитання

1. Теорії міжнародного руху капіталу як фактора виробництва.
2. Перманентно-прибуткова теорія життєвого циклу (теорія заощаджень і добробуту І. Фішера, теорія життєвого циклу Ф. Моділіані, теорія перманентного прибутку М. Фрідмана).
3. Теорія Кейнса (теорія граничної ефективності інвестування).
4. Теорії інвестування Тобіна.

Проблемні питання

1. Розкрийте взаємозв'язок таких понять як: заощадження, прибуток, споживання, добробут.
2. Розкрийте основні принципи Перманентно-прибуткової теорії життєвого циклу.
3. Чим пояснюється механізм прямого інвестування?
4. Які групи факторів лежать в основі моделі Даннінга?

Теми рефератів

1. Моделі руху капіталу.
2. Механізм прямих інвестицій.
3. Інвестиційний капітал як каталізатор економічної активності.

Методичні рекомендації

Розглянути теорії міжнародного руху капіталу у контексті еволюції економічної думки. Обґрунтувати діяльність приватних інвесторів за допомогою Перманентно-прибуткової теорії життєвого циклу. Застосувати теорії Кейнса та Тобіна для пояснення інвестиційної діяльності нефінансових інвесторів.

Обов'язкова література

1,4,5,7,9

Додаткова література

2,5,12,15

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНА ПІДПРИЄМНИЦЬКА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ключові терміни і поняття

Форми міжнародного бізнесу, міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність, інтернаціоналізація, екстернальні та інтернальні фактори вибору форми виходу на зарубіжні ринки, стратегічна орієнтація країн базування та приймаючих країн, привабливість прямих інвестицій, стримуючі фактори розвитку іноземної підприємницької діяльності, мотивація безпосередніх партнерів, транснаціональні корпорації, міжнародні спільні підприємства, організаційно-економічний механізм функціонування спільного підприємства, ефективність функціонування спільного підприємства.

Контрольні запитання

1. Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу, їх порівняльна характеристика.
2. Переваги і стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності.
3. Міжнародне спільне підприємство як форма господарювання.
 - 3.1. Сутність та зміст спільного підприємства.
 - 3.2. Рушійні сили розвитку спільних підприємств, етапи їх еволюції.
 - 3.3. Політика материнських компаній щодо заснованих ними спільних підприємств.
 - 3.4. Організація спільних підприємств.
 - 3.5. Економічний механізм функціонування спільного підприємства.
 - 3.6. Розподільчі відносини спільних підприємств.
 - 3.7. Економічна ефективність функціонування спільного підприємства.
 - 3.8. Особливості розвитку спільних підприємств в Україні.
4. Транснаціональні корпорації як суб'єкти міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності.

Проблемні питання

1. Обґрунтуйте привабливість прямих зарубіжних інвестицій для України.
2. Наведіть докази належності до ТНК однієї зі 100 найбільших у світі корпорацій.
3. Виходячи із сутності та особливостей форм міжнародного бізнесу, дайте їх узагальнену порівняльну оцінку.
4. Спробуйте виявити і проаналізувати ключові протиріччя, які можуть виникнути у розвитку міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності на макро- та мікрорівнях.
5. Порівняйте мотивації прямого іноземного інвестування в промислово розвинуті країни, країни, що розвиваються, та країни з перехідними економіками. Яким чином особливості мотивації впливають на національні системи регулювання іноземної інвестиційної діяльності?
6. Формування спільного підприємства на основі комбінації принципів синергізму і “технологічного ланцюжка”.

7. Оптимізація розподілу ресурсів між об'єктами комплексу спільного підприємства та прибутків між учасниками проекту.

Теми рефератів

1. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації.
2. Стратегічна орієнтація країн базування і приймаючих країн.
3. Функціональні ролі спільного підприємства.
4. Стратегія розвитку спільного підприємства.
5. Законодавчі основи створення та функціонування спільних підприємств в Україні.
6. Залучення іноземних інвестицій та створення спільних підприємств в Україні.

Методичні рекомендації

Розглянути контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу. Виявити переваги і стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності. Визначити поняття “транснаціональна корпорація”. Назвати ключові суттєві ознаки міжнародного спільного підприємства. Розкрити порядок та механізм створення спільного підприємства. Побудувати логіко-структурну схему цього механізму. Навести основні методи оцінки ефективності функціонування спільного підприємства. Розглянути особливості розвитку спільних підприємств в Україні.

Обов'язкова література

1,6,9,13,19

Додаткова література

4,7, 10,14,15,16,17

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

Ключові терміни і поняття

Цінний папір, емісія, акція (іменна, на пред'явника, звичайна, привілейована, конвертована привілейована, кумулятивна привілейована), капіталізація ринків акцій, множинне котирування, облігація (внутрішніх державних позик, зовнішніх державних позик, місцевих позик, підприємств, іноземна, із заставою, своп, конвертована, серійна, безвідсоткова), ставка облігації, похідні цінні папери, контракти (форвардний, ф'ючерсний), опціон, колл (опціон покупця), пут (опціон продавця), довга та коротка позиції опціону, ставка LIBOR.

Контрольні запитання

1. Цінні папери, їх фундаментальні якості та систематизація.
2. Інвестиційна діяльність на міжнародних ринках акцій.
 - 2.1.Характеристики акцій та класифікація їх видів.

- 2.2. Капіталізація ринків акцій. Множинне котирування.
- 2.3. Організація торгівлі акціями на різних національних ринках. Фондові індекси.
- 2.4. Оподаткування дивідендів при міжнародних інвестиціях.
- 2.5. Пасивний і активний підходи при формуванні портфеля міжнародних інвестицій в акції.
3. Міжнародна інвестиційна діяльність на ринках облігацій.
 - 3.1. Визначення облігацій та характеристика їх видів.
 - 3.2. Особливості торгівлі облігаціями на різних національних ринках і ринку єврооблігацій. Індекси ринків облігацій.
 - 3.3. Пасивний і активний підходи до формування міжнародного портфеля облігацій.
 - 3.4. Свопи.
4. Використання ф'ючерсних та опціонних контрактів при міжнародному інвестуванні.

Проблемні питання

1. Складіть список з усіх відомих вам типів акцій і облігацій та упорядкуйте його у порядку збільшення можливої прибутковості цінних паперів.
2. Як ви думаєте, чому незабезпечені облігації часто розглядаються інвесторами як інструменти, що мають характеристики, ближчі до звичайних акцій, ніж до облігацій інвестиційного рівня?
3. Наведіть відомі вам різновиди цінних паперів за такими ознаками:

Ознаки	Різновиди	
Економічна природа	Ті, що засвідчують відносини власності... Ті, що засвідчують відносини позики...	
Тип права, що реалізується	Грошові вимоги... Майнові права... Участь в управлінні...	
Тип втіленої власності	Грошові... Капітальні	Незамінні... Замінні...
Економічний статус	Фондові Комерційні	1-го порядку (первинні)... 2-го порядку (вторинні)... 3-го порядку...
Матеріальна форма	...	
Вираз номіналу	...	
Форма власності	Державні Недержавні	... Банків... Корпорацій... Індивідуумів...
Національна належність	...	
Специфіка	Випускаються тільки банком... Випускаються банками та іншими емітентами...	
Цільова орієнтація	...	

Оборотність	...
Фіксація дохідності	З фіксованим доходом... З плаваючою ставкою доходу... З доходом, що залежить від розміру...
Порядок відкликання
Передача майнових прав	На пред'явника... Переказні... Іменні...
Черговість задоволення претензій	Старші... Молодші...
Термін погашення	...
Порядок виконання терміну погашення	...

Розрахункові завдання

1,2,3,4,5,6,7

Теми рефератів

1. Види міжнародних операцій з цінними паперами.
2. Учасники міжнародних операцій з цінними паперами.
3. Організаційно-правові характеристики провідних бірж світу.
4. Використання похідних фінансових інструментів на сучасному етапі розвитку світового фінансового ринку.
5. Міжнародний лістинг і делістинг.
6. Використання рейтингів для визначення ризиків міжнародного інвестування.

Методичні рекомендації

Визначити особливості інвестиційної діяльності на міжнародних ринках акцій та облігацій. Розглянути організацію торгівлі цінними паперами на різних національних ринках. Ознайомитися з активним та пасивним підходами при формуванні міжнародного портфеля акцій та облігацій. Описати загальну схему укладання ф'ючерсного контракту. Назвати основні стратегії опціонного ринку.

Обов'язкова література

1,9,17,16

Додаткова література

2,3,4,8

ТЕМА 6. ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ

Ключові терміни і поняття

Венчурний капітал, венчурні фірми, венчурне фінансування, інноваційні процеси та інноваційна діяльність, корпоративний венчурний капітал, інвестиційні банки, пенсійні фонди, інвестиційні компанії малого бізнесу,

спеціалізовані компанії ризикового капіталу, малі венчурні фірми, квазіризові форми організації венчура (внутрішні венчури та програми “своєків”), технопарки, бізнес-інкубатори, інфраструктура венчурного підприємництва, лізинг, науково-технічний парк, ліцензія, патент, інжиніринг.

Контрольні запитання

1. Сутність та джерела венчурного капіталу.
2. Венчурні інвестори.
3. Підприємницькі структури венчурного капіталу в розвинутих країнах світу
4. Малі венчурні фірми.
5. Квазіризові форми організації венчура.
6. Венчурне інвестування в інноваційних процесах.
7. Становлення венчурного бізнесу в Україні.
8. Управління інноваційною діяльністю.
9. Роль міжнародних структур в інвестування національних венчурних фірм

Проблемні питання

1. Проаналізуйте взаємозв'язок розвитку інноваційних процесів та венчурного фінансування.
2. У чому, на ваш погляд, полягають причини концентрації венчурного бізнесу в розвинутих країнах?
3. Основні види джерел інвестування інноваційної діяльності.
4. Роль держави у розвитку інноваційної діяльності в Україні.
5. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності в Україні.

Теми рефератів

1. Масштаби міжнародного інвестування в інноваційний бізнес.
2. Проблеми становлення венчурного капіталу в Україні (інвестиційний аспект)
3. Шляхи формування сприятливого інвестиційного клімату для розвитку венчурного підприємства.

Методичні рекомендації

З'ясувати суть і специфіку венчурного капіталу. Визначити умови та особливості венчурного інвестування. Назвати джерела венчурного інвестування та дати характеристику основних з них. Розглянути форми організації венчурного підприємства. Проаналізувати взаємозв'язок розвитку інноваційних процесів та венчурного фінансування. Виявити можливості венчурного інвестування в Україні.

Обов'язкова література

1,9,12

Додаткова література

5,21

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК

Ключові терміни і поняття

Факторні ринки, фінансові ринки, грошовий ринок, ринок капіталу, інвестиційний ринок, міжнародний інвестиційний ринок, валютний ринок, кон'юнктура міжнародного інвестиційного ринку, міжнародний ринок цінних паперів, капіталізація ринку, первинний ринок цінних паперів, вторинний ринок цінних паперів, біржовий ринок, позабіржовий ринок, міжнародний ринок облігацій, міжнародний ринок акцій, ринок похідних цінних паперів, міжнародні фондові інвестори, інвестиційні фонди, інвестиційні фонди відкритого типу (фонди з “навантаженням” і “без навантаження”), інвестиційні фонди закритого типу, міжнародні корпорації, транснаціональні корпорації.

Контрольні запитання

1. Міжнародний інвестиційний ринок та його кон'юнктура.
 - 1.1. Факторні, товарні і фінансові ринки. Грошовий ринок і ринок капіталу.
 - 1.2. Інвестиційний ринок і міжнародні інвестиційні ринки. Попит і пропозиція на міжнародному ринку.
 - 1.3. Розвиток структури міжнародного інвестиційного ринку.
2. Особливості функціонування міжнародного ринку цінних паперів.
 - 2.1. Місце та роль ринку цінних паперів у структурі міжнародного інвестиційного ринку.
 - 2.2. Особливості побудови та функціонування міжнародного ринку цінних паперів.
 - 2.3. Методи обліку обсягів торгівлі цінними паперами на фондових біржах.
 - 2.4. Біржові та позабіржові ринки.
3. Інвестори на міжнародному інвестиційному ринку.
 - 3.1. Міжнародні фондові інвестори та особливості їх діяльності (Міжнародний банк реконструкції й розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій, Міжнародний центр із розв'язання інвестиційних конфліктів, Міжнародний валютний фонд, Європейський банк реконструкції та розвитку, Банк міжнародних розрахунків, Регіональні банки розвитку).
 - 3.2. Інвестиційні фонди на міжнародному інвестиційному ринку (інвестиційні фонди відкритого типу: загальні поняття, фонди з “навантаженням” і “без навантаження”, типи взаємних фондів; інвестиційні фонди закритого типу).
4. Інвестиційна діяльність міжнародних корпорацій.
 - 4.1. Умови та засади здійснення інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій.
 - 4.2. Вплив транснаціональних корпорацій на економічний розвиток держав.

Проблемні питання

1. Чим відрізняються факторні, товарні та фінансові ринки? Якими чинниками обумовлена їх взаємодія?
2. Як змінюється світове виробництво та ефективність використання світових ресурсів при вільному русі капіталів?
3. Відомо, що ринок цінних паперів є об'єктом досить жорсткого регулювання. Яким чином, на вашу думку, регулюються міжнародні ринки облігацій?
4. У чому виявляються відмінності розвинутих ринків цінних паперів і ринків цінних паперів, що розвиваються? Які моделі ринків цінних паперів превалюють у розвинутих країнах, країнах, що розвиваються, та країнах з перехідними економіками?

Теми рефератів

1. Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку.
2. Ключові тенденції, конкуренція і кон'юнктура інвестиційних ринків в умовах глобалізації.
3. Біржі в сучасній ринковій інфраструктурі.
4. Розвиток і диверсифікація біржових операцій.
5. Глобальні біржові технології інвестування.
6. Особливості функціонування транснаціональних корпорацій у міжнародній економіці.
7. Розвиток фондового ринку України та його значення щодо залучення іноземних інвестицій в економіку.
8. Вплив глобалізації фінансових ринків на розвиток міжнародного інвестування.

Методичні рекомендації

З'ясувати чим відрізняються факторні, товарні та фінансові ринки. Розглянути функціональну структуру міжнародного інвестиційного ринку. Проаналізувати кон'юнктуру міжнародного інвестиційного ринку. Визначити місце та роль ринку цінних паперів у структурі міжнародного інвестиційного ринку. Виявити методи обліку обсягів торгівлі цінними паперами на фондових біржах. З'ясувати, які інститути забезпечують функціонування позабіржових ринків цінних паперів. Охарактеризувати основних інвесторів на міжнародному інвестиційному ринку. Визначити умови та засади здійснення інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій.

Обов'язкова література

1,4,9,17

Додаткова література

5,7,12,15,21

ТЕМА 8. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ключові терміни і поняття

Методи регулювання інвестиційної діяльності (правові, адміністративні, економічні, соціально-психологічні, рівні регулювання міжнародної інвестиційної діяльності (національний, міжнародний, наднаціональний), регулювання репатріації прибутку, інвестиційні пільги та гарантії, визначення інвестицій та інвесторів, умови ввозу прямих іноземних інвестицій, заохочення інвестицій, загальні норми режиму, правила переведення платежів, вимоги до результатів господарської діяльності, норми поведінки корпорації, інвестиційний глобалізм, державне регулювання ринку цінних паперів, прямі та непрямі втручання, саморегулівні організації (національні, міжнародні), моделі регулювання ринку цінних паперів.

Контрольні запитання

1. Загальні методи та рівні регулювання.
 - 1.1. Методи і форми регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
 - 1.2. Особливості їх застосування на національному рівні.
 - 1.3. Міжнародний рівень регулювання.
 - 1.4. Глобалізація інвестування і сучасні регулятивні проблеми.
2. Особливості регулювання міжнародних ринків цінних паперів.
 - 2.1. Моделі організації ринку цінних паперів та його державне регулювання.
 - 2.2. Саморегулювання ринку цінних паперів.
 - 2.3. Міжнародні інститути регулювання ринку цінних паперів.
 - 2.4. Фондова біржа як суб'єкт і об'єкт регулювання.

Проблемні питання

1. У чому виявляється специфіка регулювання інвестиційної діяльності за кордон та іноземної у різних країнах (розвинутих, тих, що розвиваються, країнах з перехідними економіками)?
2. Спробуйте назвати органи наднаціонального регулювання інвестиційної діяльності у відомих вам інтеграційних угрупованнях держав.
3. Які регулятивні проблеми виникають в умовах інвестиційного глобалізму?
4. Які ідеї покладено в основу розвитку саморегулювання фондового ринку? За рахунок чого досягається ефективна взаємодія державного регулювання і саморегулювання на міжнародному рівні?
5. Ключовою тенденцією розвитку фондового ринку є його глобалізація. В чому конкретно вона виявляється? Подумайте над проблемою регулювання фондових відносин у цьому контексті.

Теми рефератів

1. Провали ринку в системі міжнародної інвестиційної діяльності.
2. Інституціональне забезпечення міжнародного інвестування.
3. Формування глобальних інвестиційних потоків і проблема їх регулювання.
4. Інструменти регулювання руху капіталу на рівні окремої країни.

Методичні рекомендації

Розглянути методи і форми регулювання міжнародної інвестиційної діяльності та визначити особливості їх застосування на різних рівнях. Виявити регулятивні проблеми в умовах інвестиційного глобалізму. Визначити елементи системи регулювання міжнародного ринку цінних паперів. Охарактеризувати фондову біржу як суб'єкт і об'єкт регулювання.

Обов'язкова література

1,4,9,13,15

Додаткова література

7,10,11,14,17

ТЕМА 9. МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Ключові терміни і поняття

Макромоделі інвестиційної діяльності (Кейнса, Фрідмана, Фішера, Харрода-Домара, Кобба-Догласа), теорії очікувань та ділових циклів (Мітчела, Кітчина, Кондратьєва, Джуглара, Фріша, Хікса, Слутського), модель Лукаса, модель реального циклу Лонга; мікроекономічні моделі ефективної інвестиційної діяльності (модель дисконтованого терміну окупності, модель чистого сучасного значення інвестиційного проекту, модель внутрішньої норми прибутковості, модель очікуваної корисності, модель оптимального портфеля інвестицій Марковіца, метод середньозваженої вартості капіталу, модель оптимальної структури капіталу, модель скоректованої сучасної вартості, модель капітальних активів).

Контрольні запитання

1. Моделювання інвестиційної діяльності у системі макропараметрів.
 - 1.1. Утворення та використання інвестиційних ресурсів.
 - 1.2. Макромоделі інвестиційної діяльності: Кейнса, Фрідмана, Фішера, Харрода-Домара, Кобба-Догласа.
 - 1.3. Теорії очікувань та ділових циклів: Мітчела, Кітчина, Кондратьєва, Джуглара, Фріша, Хікса, Слутського.
2. Мікроекономічні моделі ефективної інвестиційної діяльності.
 - 2.1. Модель дисконтованого терміну окупності (DPB).
 - 2.2. Модель чистого сучасного значення інвестиційного проекту (NPV).
 - 2.3. Модель внутрішньої норми прибутковості (прибутковості, рентабельності) (IRR).

Проблемні питання

1. Моделі оцінки інвестиційних проектів на основі.....
 - 1.1.Очікуваної корисності.
 - 1.2.Оптимального портфеля інвестицій Марковіца.
 - 1.3.Середньозваженої вартості капіталу.
 - 1.4.Оптимальної структури капіталу.
 - 1.5.Скоректованої сучасної вартості (APV).
 - 1.6.Капітальних активів (CAPM).

Розрахункові завдання

8-22

Теми рефератів

1. Особливості розробки та реалізації інвестиційних проектів з залученням іноземного інвестування.
2. Оцінка ризиків інвестування та порядок розробки заходів щодо їх запобігання.
3. Особливості проектного аналізу та визначення ефективності інвестиційних проектів.

Методичні рекомендації

Розглянути механізм утворення та використання інвестиційних ресурсів. Охарактеризувати макромоделі інвестиційної діяльності. Ознайомитися з мікроекономічними моделями ефективної інвестиційної діяльності.

Обов'язкова література

1,4,16

Додаткова література

2,3,5,12

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Ключові терміни і поняття

Політико-правове середовище інвестування (політична стабільність, політичні ризики) економічне середовище інвестування (роздержавлення, приватизація, сертифікат, податкова система), угоди про уникнення подвійного оподаткування, валютно-фінансова система, інституціональне середовище інвестування, державні органи регулювання інвестицій, інститути національного фондового ринку, державна комісія з цінних паперів і фондового ринку, загальна інфраструктура, інвестиційний потенціал, інвестиційний ризик, інвестиційний клімат (країни, регіону, галузі), рейтинги інвестиційного клімату, інвестиційна політика, режим іноземної інвестиційної діяльності (пільговий, національний, обмежувальний), форми стимулювання іноземних інвестицій, форми обмеження іноземних інвестицій, інвестиційні пріоритети (національні,

галузеві, регіональні), інвестиційні поля (загальне, виробничо-експортного потенціалу, детермінуючого впливу іноземних інвесторів), майно, валютні цінності, монетарні метали, індивідуальна концепція, промислова-фінансова група.

Контрольні запитання

1. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату.
 - 1.1. Сегменти і рівні середовища інвестиційної діяльності.
 - 1.2. Політична стабільність та ризики.
 - 1.3. Етапи розвитку правового регулювання іноземного інвестування.
 - 1.4. Економічне середовище здійснення іноземних інвестицій.
 - 1.5. Інституціональне регулювання прямих і портфельних інвестицій.
 - 1.6. Інфраструктура інвестування.
 - 1.7. Параметри та експертні оцінки інвестиційного клімату в Україні.
2. Масштаби, тенденції і проблеми іноземного інвестування.
 - 2.1. Обсяги залучення і динаміка іноземних інвестицій в економіку України.
 - 2.2. Форми і види іноземних інвестицій.
 - 2.3. Суб'єкти інвестування.
 - 2.4. Географічна і галузева структури прямих інвестицій, їх регіональний розподіл.
 - 2.5. Тенденції іноземного інвестування.
 - 2.6. Міжнародні портфельні запозичення України.
 - 2.7. Кредитування з боку міжнародних організацій і технічна допомога.
3. Стратегія залучення і використання іноземних інвестицій.
 - 3.1. Внутрішні і зовнішні фактори інвестиційної стратегії України.
 - 3.2. Необхідність і сутність селективного регулювання іноземних інвестицій.
 - 3.3. Проблема обсягів залучення іноземних інвестицій.
 - 3.4. Селекція інвестицій за суб'єктами, розмірами і термінами.
 - 3.5. Галузева селекція і регіональні пріоритети.
 - 3.6. Національний, пільговий і обмежувальний режими іноземного інвестування.
 - 3.7. Концепція “інвестиційних полів” і активізація прямого іноземного інвестування.
 - 3.8. Розвиток національного фондового ринку як умова портфельного іноземного інвестування.
4. Проблеми інвестування за кордон.
 - 4.1. Масштаби і структура інвестицій за кордон.
 - 4.2. Порядок інвестування за кордон майнових і валютних цінностей.
 - 4.3. Можливості створення українських транснаціональних корпорацій.
 - 4.4. Проблема “втечі капіталу”.

Проблемні питання

1. Спробуйте у порівняльному плані оцінити рівень політичних ризиків іноземної інвестиційної діяльності в Україні.
2. Ставлення до іноземних інвестицій в Україні переважно:
 - а) негативне;
 - б) позитивне.Обґрунтуйте свою точку зору.
3. У чому, на вашу думку, головні причини багаторазових змін у законодавчо-нормативному регулюванні іноземної інвестиційної діяльності в Україні? Як це вплинуло на реальні процеси іноземного інвестування?
4. Ранжуйте за значимістю економічні умови розвитку міжнародної інвестиційної діяльності в Україні. Яким чином вони пов'язані з політико-правовими умовами?
5. Виходячи із зарубіжного досвіду, спробуйте сформулювати оптимальну для України структуру інститутів (органів) регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
6. Чому інфраструктура і державне регулювання ринку цінних паперів багато в чому визначають масштаби і динаміку іноземного портфельного інвестування? Наскільки модель ринку цінних паперів України відповідає завданням інтеграції у міжнародні фінансові ринки?
7. Відомо, що міжнародні системи (рейтинги) оцінок інвестиційного клімату позиціонують Україну серед досить ризикових і непривабливих країн. Більше того, рейтинг України в останні роки знизився. Як ви думаєте, чому? Наскільки об'єктивними і практично значимими є ті чи інші рейтинги (експертні оцінки)?
8. Порівняно з іншими перехідними економіками Україна залучила значно менші за обсягами прямі іноземні інвестиції. Як ви гадаєте, чому?
9. Динаміка прямого іноземного інвестування в економіку України є:
 - а) низькою;
 - б) високою.Обґрунтуйте свою точку зору.
10. Подумайте над факторами, що обумовлюють високу (низьку) інвестиційну активність тих чи інших країн в Україні.
11. Чим обумовлено формування галузевої структури прямих іноземних інвестицій в економіці України? Чи є вона раціональною з погляду ефективного економічного розвитку?
12. Подумайте над проблемою територіальної оптимізації прямого іноземного інвестування в економіку України.
13. Які протиріччя виникають між офіційно визначеними пріоритетами і мотивацією та напрямками прямого іноземного інвестування в економіку України?
14. У чому виявляється специфіка розробки і реалізації стратегій

- діяльності підприємств з іноземними інвестиціями на території України. Наведіть відомі вам конкретні приклади успішних і неуспішних стратегій.
15. В якій сфері і з яким зарубіжним партнером ви б хотіли створити спільне підприємство на території України? Яку б стратегію та організаційну структуру ви б запропонували для його успішної діяльності на українському ринку?
 16. Уявіть, що перед вами поставлено завдання різкого збільшення обсягів портфельних інвестицій в економіку України. Які б неординарні масштабні і термінові заходи ви запропонували? Чи коректною взагалі є постановка питання про різке і значне збільшення обсягів портфельного іноземного інвестування в економіку перехідного типу?
 17. Чи є, на вашу думку, об'єктивно обумовленими взаємозв'язки і пропорції між прямим та портфельним іноземним інвестуванням?
 18. Спробуйте ранжувати проблеми розвитку іноземної інвестиційної діяльності в Україні за значимістю і термінами вирішення.
 19. Чи є обов'язковою (об'єктивно обумовленою) криза внутрішнього інвестування в умовах ринкової трансформації економіки? Які умови і шляхи її подолання ви знаєте?
 20. Якою мірою іноземний капітал здатен активізувати інвестиційні процеси в перехідних економіках? Наведіть відомі вам приклади зі світогосподарського досвіду.
 21. Спробуйте знайти у світогосподарській практиці приклади «чистих» національних, пільгових чи обмежувальних режимів іноземного інвестування. Які фактори обумовлюють превалювання того чи іншого режиму інвестування?
 22. Які пропорції між обсягами внутрішнього і зовнішнього фінансування, на вашу думку, є раціональними для розвинутих країн та країн з перехідною економікою? Спробуйте на якісному рівні оцінити динаміку основних макроекономічних співвідношень при різних щорічних обсягах іноземного інвестування в економіку України.
 23. Назвіть конкретні національні галузі і об'єкти, які, на вашу думку, є пріоритетними для залучення іноземних інвестицій і потребують застосування пільгового режиму інвестування. Обґрунтуйте своє рішення. Відносно яких галузей (конкретних об'єктів) ви б застосували обмежувальний режим іноземного інвестування? Чому?
 24. Спробуйте наповнити конкретним змістом запропоновану авторами концепцію «інвестиційних полів». Стосовно:
 - інвестиційної поведінки зарубіжних фірм на ринку України і формування поля їх інвестиційних інтересів;
 - інвестиційних полів України у реальній системі макроекономічних факторів;
 - поточної і перспективної конфігурації зон А - Б у системі інвестиційних полів.

25. Використовуючи запропоновану схему, дайте якісну характеристику джерел зовнішнього фінансування економіки України за критеріями доступу (відкритий, обмежений, закритий), обсягів (значних, середніх, незначних), надійності (висока, середня, низька), фінансових та інших умов (жорсткі прийнятні, жорсткі неприйнятні, прийнятні). Обґрунтуйте свою точку зору.

Джерела зовнішнього Фінансування	Характеристики				
	Доступ	Обсяги	Надій- ність	Фінансові умови	Інші умови
КРЕДИТИ					
МВФ, Світовий банк					
ЄБРР					
Державні (під гарантії Кабміну)					
Приватні					
ІНВЕСТИЦІЇ					
Прямі					
Портфельні:					
• державні цінні папери					
- ОВДП (нерезиденти)					
- єврооблігації					
- муніципальні цінні папери					
• корпоративні цінні папери					
- внутрішній ринок (не- резиденти)					
- міжнародні ринки					
ОФІЦІЙНА ДОПОМОГА РОЗВИТКУ					

26. Чому, на вашу думку, зарубіжні інвестиції з України є незначними? Чи є взаємозв'язок між обсягами, динамікою і структурою іноземного і зарубіжного інвестування?

27. Відомо, що зростання масштабів і динаміки міжнародного інвестування обумовлені, насамперед, транснаціоналізацією світової економіки. Транснаціональні корпорації формуються переважно еволюційним шляхом у процесі поетапної трансформації організаційно-економічних структур міжнародного бізнесу. В яких масштабах і в які терміни можлива транснаціоналізація економіки України? Чи здатна забезпечити ефективну міжнародну інвестиційну взаємодію національної економіки у сучасній світогосподарській системі масштабна (якщо це уявити) діяльність на території України зарубіжних транснаціональних корпорацій?

Теми рефератів

1. Проблеми і перспективи розвитку форм локалізації інвестиційного клімату.
2. Результативність і проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну.

Методичні рекомендації

Надати оцінку параметрам національного інвестиційного клімату. Проаналізувати масштаби, тенденції і проблеми іноземного інвестування. Визначити стратегію залучення і використання іноземних інвестицій. Виявити проблеми інвестування за кордон.

Обов'язкова література

1,4,6,7,8,17,21

Додаткова література

10,11,12,14,15,16

РОЗРАХУНКОВІ ЗАВДАННЯ

1. Курс облігації номіналом 100 грн. зі щорічними сплатами відсотків по ставці 20% до погашення якої лишилося два роки дорівнює 95 грн. Визначити дохідність облігації до погашення з урахуванням кількості років до погашення.
2. Довгострокові (чотири роки) облігації номіналом 400 грн. та річною з купонною ставкою 15% повинні бути погашені до 31 грудня 2006 року. На 11 лютого 2005 року курс таких облігацій - 97,5. Поточна ціна облігації – 244, 80 грн. Визначити дохідність до погашення.
3. Державні облігації терміном обігу 91 день пропонуються до продажу по курсу 93,5. Ставка податку на прибуток - 30%. Розрахувати дохідність державних облігацій до погашення з урахуванням податкових пільг.
4. Довгострокові облігації номіналом 250 грн. та з річною купонною ставкою 15% повинні бути погашені 31 грудня 2006 року. На 11 лютого 2005 року курс таких облігацій - 97,5%. Визначити нарахований купонний дохід по 1 облігації, який необхідно сплатити продавцю облігації.
5. Державні облігації терміном обігу 31 день пропонують до продажу по курсу 91,5. Ставка податку на прибуток - 20%. Розрахувати дохідність державних облігацій до погашення з урахуванням податкових пільг.
6. Дохідні облігації номіналом 300 грн. з річною купонною ставкою 20% повинні бути погашені 31 грудня 2006р. На 11 лютого 2005 р. курс таких облігацій 95,5%. Визначити нарахований купонний дохід по 1 облігації, який необхідно сплатити продавцю облігації.
7. Державні облігації терміном обігу 31 день пропонують до продажу по курсу 91,5. Ставка податку на прибуток - 20%. Розрахувати дохідність державних облігацій до погашення з урахуванням податкових пільг.
8. Підприємство потребує 14% віддачі при інвестуванні власних коштів. У наступний час воно має змогу купувати нове обладнання вартістю 84900 дол. США. Використання цього обладнання надасть можливість підвисити обсяг випуску продукції, що дасть 15000 дол. США додаткового щорічного грошового потоку протягом 15 років використання обладнання. Розрахувати чисте поточне значення проекту, маючи на увазі, що через 15 років остаточна вартість обладнання буде рівна нулю.
9. Підприємство планує нові капітальні вкладення протягом 2-х років : 120000 дол. США на першому році і 70000 дол. США – на другому. Інвестиційний проект розраховано на 8 років з повним введенням потужностей тільки на 5 році, коли щорічний чистий грошовий потік, що планується досягне 62000 дол. США. Зріст чистого грошового потоку протягом перших чотирьох років за планом буде становити: 30, 50, 70, 90% відповідно по рокам від першого до четвертого. Підприємство потребує, як мінімум, 16% віддачі при інвестуванні

грошових коштів. Необхідно визначити чисте поточне значення інвестиційного проекту.

10. Підприємство має два варіанти інвестування своїх коштів, розмір яких складає 100000 дол. США. За першим варіантом підприємство вкладає гроші у основні засоби, шляхом придбання нового обладнання, яке через 6 років (строк інвестиційного проекту) може бути продано за 8000 дол. США, чистий щорічний грошовий дохід від такої інвестиції оцінюється у 21000 дол. США. За другим варіантом підприємство може інвестувати гроші у робочий капітал (товарно-матеріальні кошти), що дозволить отримувати 16000 дол. США річного чистого грошового потоку протягом 6 років, необхідно мати на увазі, що по закінченні цього періоду робочий капітал звільнюється. Який варіант слід реалізувати, якщо підприємство розраховує на 12% віддачі на інвестовані грошові кошти?

11. Підприємство планує великий інвестиційний проект, який передбачає придбання основних засобів та капітальний ремонт обладнання, а також вкладання у оборотні засоби за такою схемою:

- 130000 дол. США - попередня інвестиція;
- 25000 дол. США - інвестування у оборотні засоби на першому році;
- 20000 дол. США - інвестування у оборотні засоби на другому році;
- 15000 дол. США - додаткові інвестиції у обладнання на п'ятому році;
- 10000 дол. США - витрати на капітальний ремонт на шостому році.

Наприкінці інвестиційного проекту підприємство планує реалізувати основні засоби за їх балансовою вартістю 25000 дол. США и звільнити частку оборотних коштів 35000 дол. США.

Результатом інвестиційного проекту мають бути такі чисті грошові доходи (дол. США):

РІК							
1	2	3	4	5	6	7	8
20000	40000	40000	40000	50000	50000	20000	10000

Необхідно розрахувати чисту поточне значення інвестиційного проекту за умови, що прибутковість інвестицій, яка потребується буди становити 12%.

12. Підприємство розглядає інвестиційний проект, який передбачає придбання основних засобів і капітальний ремонт обладнання, а також вкладання у оборотні кошти за такою схемою:

- 95000 дол. США - попередня інвестиція;
- 15000 дол. США - інвестування в оборотні кошти на першому році;
- 10000 дол. США - інвестування в оборотні кошти на другому році;
- 8000 дол. США - додаткові інвестиції у обладнання на п'ятому році;
- 7000 дол. США - витрати на капітальний ремонт на шостому році.

Наприкінці інвестиційного проекту підприємство розраховує

реалізувати основні засоби за їх балансовою вартістю 15000 дол. США і звільнити оборотні кошти. Результатом інвестиційного проекту мають бути такі чисті грошові доходи (дол. США):

РІК							
1	2	3	4	5	6	7	8
15000	25000	30000	40000	40000	40000	30000	20000

Необхідно розрахувати чисту поточне значення інвестиційного проекту за умови, що прибутковість інвестицій, яка потребується буде становити 14%.

13. Проект, розрахований на 15 років, потребує інвестицій у розмірі 150000 дол. США. У перші п'ять років ніяких надходжень не очікується, але у наступні 10 років щорічний прибуток становитимуть 50000 дол. США. Чи варто приймати такий проект, якщо коефіцієнт дисконтування становитиме 16%? (Розрахувати методом NPV).
14. Проект, який потребує інвестицій у розмірі 160000 дол. США, передбачає отримання річного доходу у розмірі 30000 дол. США протягом 15 років. Чи є доцільним реалізація такого проекту, якщо коефіцієнт дисконтування становить 16%? (Розрахувати методом NPV).
15. Величина інвестицій, які потребуються за проектом становить 18000 дол. США.; передбачені доходи: на першому році – 1500 дол. США, наступні 8 років – по 3600 дол. США щорічно. Оцінити доцільність прийняття проекту, якщо вартість капіталу становить 10%.
16. Підприємство розглядає доцільність придбання нової технологічної лінії. На ринку існує дві моделі обладнання:

ПОКАЗНИК	МОДЕЛЬ 1	МОДЕЛЬ 2
Ціна, дол.. США	9500	13000
Загальний річний дохід, дол. США	2100	2250
Строк експлуатації, роки	8	12
Ліквідаційна вартість, дол. США	500	800
Норма доходності, що потребується %	12	12

Вибрати найбільш доцільний проект методом NPV.

17. Підприємство потребує 14% віддачі при інвестуванні власних коштів. У наступний час воно має змогу купувати нове обладнання вартістю 84900 дол. США. Використання цього обладнання надасть можливість підвищити обсяг випуску продукції, що дасть 15000 дол. США додаткового щорічного грошового потоку протягом 15 років використання обладнання. Розрахувати чисте поточне значення проекту, маючи на увазі, що через 15 років остаточна вартість обладнання буде рівна нулю.
18. На купівлю обладнання потребується 16950 дол. США. Обладнання протягом 10 років буде економить щорічно 3000 дол. США. Остаточна вартість обладнання рівна нулю. Визначте внутрішню норму прибутку (IRR).

19. Норма прибутку інвестицій становить 8%. Використовуючи дані таблиці, розрахувати чисту поточну вартість проекту вкладання коштів:

РІК	ГРОШОВИЙ ПОТІК ПЛАТЕЖІВ (А)	КОЕФІЦІЄНТ ДИСКОНТУВАННЯ	PV
0	-\$1000		
1	+\$100		
2	+\$200		
3	+\$200		
4	+\$550		

NPV=

20. Підприємство планує вкласти гроші у придбання нового обладнання, яке коштує 3170 дол. США і має строк служби 4 роки з нульовою остаточною вартістю. Введення обладнання за оцінками дозволить забезпечити вхідний грошовий потік 1000 дол. США протягом кожного року. Керівництво підприємства дозволяє здійснювати інвестиції лише в тому випадку, коли це дає віддачу хоч би на рівні 10% у рік. Визначити чисту поточну вартість інвестицій.
21. Керівництво підприємства планує ввести нове обладнання, яке виконує операції, які здійснюються вручну. Обладнання коштує разом з установкою 5000 дол. США зі строком експлуатації 5 років і нульовою ліквідаційною вартістю. За оцінками експертів фінансового відділу підприємства, введення обладнання за рахунок економії ручної праці забезпечить вхідний потік грошей 1800 дол. США. На четвертому році експлуатації обладнанню буде потрібен ремонт вартістю 300 дол. США. Чи економічно доцільно вводити нове обладнання, якщо вартість капіталу підприємства становить 20% ?
22. Величина інвестицій, які потребуються за проектом становить 18000 дол. США.; передбачені доходи: на першому році – 1500 дол. США, наступні 8 років – по 3600 дол. США щорічно. Оцінити доцільність прийняття проекту, якщо вартість капіталу становить 10%.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Фактор часу в інвестуванні.
2. Функціонально-елементний склад інвестицій.
3. Взаємодія суб'єктів та об'єктів міжнародного інвестування.
4. Специфіка типів міжнародної інвестиційної діяльності.
5. Недоліки і потенційні переваги міжнародної інвестиційної діяльності.
6. Моделі руху капіталу.
7. Механізм прямих інвестицій.
8. Інвестиційний капітал як каталізатор економічної активності.
9. Міжнародне інвестування у контексті інтернаціоналізації.
10. Стратегічна орієнтація країн базування і приймаючих країн.
11. Функціональні ролі спільного підприємства.
12. Стратегія розвитку спільного підприємства.
13. Законодавчі основи створення та функціонування спільних підприємств в Україні.
14. Залучення іноземних інвестицій та створення спільних підприємств в Україні.
15. Види міжнародних операцій з цінними паперами.
16. Учасники міжнародних операцій з цінними паперами.
17. Організаційно-правові характеристики провідних бірж світу.
18. Використання похідних фінансових інструментів на сучасному етапі розвитку світового фінансового ринку.
19. Міжнародний лістинг і делістинг.
20. Використання рейтингів для визначення ризиків міжнародного інвестування.
21. Масштаби міжнародного інвестування в інноваційний бізнес.
22. Проблеми становлення венчурного капіталу в Україні (інвестиційний аспект).
23. Шляхи формування сприятливого інвестиційного клімату для розвитку венчурного підприємства.
24. Функціональна структура міжнародного інвестиційного ринку.
25. Ключові тенденції, конкуренція і кон'юнктура інвестиційних ринків в умовах глобалізації.
26. Біржі в сучасній ринковій інфраструктурі.
27. Розвиток і диверсифікація біржових операцій.
28. Глобальні біржові технології інвестування.
29. Особливості функціонування транснаціональних корпорацій у міжнародній економіці.
30. Розвиток фондового ринку України та його значення щодо залучення іноземних інвестицій в економіку.
31. Вплив глобалізації фінансових ринків на розвиток міжнародного інвестування.
32. Провали ринку в системі міжнародної інвестиційної діяльності.
33. Інституціональне забезпечення міжнародного інвестування.

- 34.Формування глобальних інвестиційних потоків і проблема їх регулювання.
- 35.Інструменти регулювання руху капіталу на рівні окремої країни.
- 36.Особливості розробки та реалізації інвестиційних проектів з залученням іноземного інвестування.
- 37.Оцінка ризиків інвестування та порядок розробки заходів щодо їх запобігання.
- 38.Особливості проектного аналізу та визначення ефективності інвестиційних проектів.
- 39.Проблеми і перспективи розвитку форм локалізації інвестиційного клімату.
- 40.Результативність і проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Методичні рекомендації

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

У ході самостійної роботи студент працює за такими напрямками:

- вивчення лекційного матеріалу та рекомендованої літератури;
- підготовка за наведеними контрольними запитаннями до семінарських занять;
- у ході вивчення тем курсу самостійний контроль знань за наведеними нижче запитаннями та завданнями;
- підготовка проблемних запитань до дискусії у групі;
- підготовка логіко-схематичного конспекту за темами курсу.

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЇ

1. Дайте визначення поняття “інвестиції”.
2. Чим відрізняються валові інвестиції від чистих інвестицій?
3. Якими чинниками визначається рівень чистих інвестицій?
4. У чому полягає ефект мультиплікатора?
5. Чи є прикладом реальної інвестиції придбання будинку для офісу?
6. Фінансові інвестиції являють собою вкладення коштів у різні фінансові інструменти (перелічіть).
7. Що розуміється під інтелектуальними інвестиціями?
8. Вкладення капіталу на 9-місячний термін являє собою:
 - а) довгострокові інвестиції;
 - б) короткострокові інвестиції.
9. Прикладом високоризикових інвестицій є вкладення капіталу, що не передбачає поточних доходів;
 - а) так;
 - б) ні.
10. Придбання українським громадянином акцій російської компанії є приватною інвестицією?
 - а) так;
 - б) ні.
11. Придбання українським підприємством частки у статутному фонді спільного україно-угорського підприємства, розташованого і зареєстрованого на території Угорщини, це:
 - а) іноземна інвестиція;
 - б) зарубіжна інвестиція;
 - в) внутрішня інвестиція.
12. Дайте визначення понять “країна базування” і “приймаюча країна”.
13. Які основні мотиви втечі капіталу ви знаєте?
14. Дайте визначення поняття “міжнародні інвестиції”.
15. У чому полягають суттєві відмінності між експортом підприємницького і позичкового капіталу?

16. Надання кредиту підприємством своїй зарубіжній філії - це пряма інвестиція:
- так;
 - ні.
17. Придбання українським підприємством 35 % акцій російської компанії - це:
- пряма інвестиція;
 - портфельна інвестиція.
18. Компанія, в якій прями́й інвестор-нерезидент, володіє 45 % акцій, є:
- філією;
 - асоційованою компанією;
 - дочірньою компанією.
19. Прямі інвестиції у 90-ті роки превалюють у структурі міжнародного руху капіталу?
20. У сучасних умовах превалює міжнародне інвестування:
- між розвинутими країнами і країнами, що розвиваються;
 - між розвинутими країнами;
 - між розвинутими країнами і країнами з перехідними економіками.
21. Міжнародні інвестиції систематизують за такими ознаками (перелічіть).
22. Дайте визначення поняття “реінвестиції”.

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Дайте визначення понять “інвестиційна діяльність” та “міжнародна інвестиційна діяльність”.
2. Назвіть головних суб’єктів інвестиційної діяльності.
3. Дайте характеристику індивідуальних, інституційних та корпоративних інвесторів.
4. Хто є учасниками міжнародної інвестиційної діяльності?
5. Назвіть основні об’єкти інвестування.
6. Що розуміють під інвестиційним циклом та інвестиційним процесом?
7. Дайте характеристику інвестиційних ресурсів фізичних осіб, корпорацій, держав, міжнародних фінансових інститутів.
8. Що являє собою світове інвестиційне багатство та яка його структура?
9. Назвіть основні фактори, що впливають на масштаби і структуру міжнародного інвестування.
10. Охарактеризуйте міжнародну інвестиційну інфраструктуру.

ТЕМА 3. ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

1. Ключові характеристики основних теорій міжнародних економічних відносин.
2. Постулати Перманентно-прибуткової теорії життєвого циклу.
3. Принципи інвестиційної діяльності фірм, які базуються на теорії Кейнса.

4. У чому полягає альтернативна теорія Тобіна?
5. Сучасні концепції транснаціональних корпорацій.
6. Концепція інтернаціоналізації.

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНА ПІДПРИЄМНИЦЬКА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Назвіть контрактні та інституційні форми міжнародного бізнесу.
2. Розкрийте поняття “інтернаціоналізація” на мікрорівні.
3. Назвіть основні форми виходу фірм на зарубіжні ринки.
4. Наведіть екстернальні та інтернальні фактори, що впливають на вибір форми виходу на зарубіжні ринки.
5. Які групи факторів лежать в основі моделі Даннінга?
6. У чому привабливість прямих інвестицій для приймаючої країни?
7. Які стримуючі фактори розвитку іноземної підприємницької діяльності ви знаєте?
8. Наведіть мотиви використання прямих іноземних інвестицій як стратегії входження у зарубіжний ринок.
9. Дайте визначення поняття “транснаціональна корпорація”.
10. Назвіть ключові суттєві ознаки міжнародного спільного підприємства. Дайте його визначення.
11. За якими ознаками систематизують міжнародні спільні підприємства?
12. Як відомо, в більшості випадків створенню спільного підприємства у зарубіжній країні передуює експортна діяльність. Але останнім часом спільні підприємства дедалі частіше використовуються як початкова форма входження до зарубіжного ринку. На підставі відомих вам теоретичних моделей та практичного досвіду спробуйте пояснити це явище.
13. Основні принципи формування методики розрахунку економічної ефективності діяльності спільного підприємства.
14. Організаційні та економічні основи підвищення ефективності спільних підприємств.

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ОПЕРАЦІЇ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

1. Дайте визначення поняття “цінні папери”.
2. Наведіть основні ознаки класифікації цінних паперів.
3. Дайте визначення акції.
4. Чим визначається прибуток, що одержує інвестор при вкладанні коштів в акції?
5. Які права власника задовольняє облігація?
6. Які акції називаються привілейованими?
7. Які недоліки мають інвестиції у привілейовані акції?
8. Наведіть основні види привілейованих акцій.
9. Дайте визначення облігації.
10. Якими правами наділений власник звичайної акції?

11. Назвіть основні види облігацій, що використовуються у міжнародній практиці.
12. Чому деякі емітенти випускають облігації з достроковим відкликанням?
13. У чому привабливість конвертованих облігацій для інвестора?
14. Як класифікуються облігації, виходячи зі способу погашення?
15. Як інвестор одержує прибуток при укладенні коштів у безвідсоткову облігацію?
16. Що являють собою похідні цінні папери?
17. Дайте визначення ф'ючерсного та форвардного контракту, опціону.
18. Опишіть загальну схему укладання ф'ючерсного контракту.
19. Опціон на покупку - це:
 - а) колл опціон;
 - б) пут опціон.
20. Назвіть основні стратегії опціонного ринку.
21. Для яких цілей використовуються похідні цінні папери?
22. Дайте визначення свопу.
23. Які типи свопів ви знаєте?
24. Назвіть основні види міжнародних операцій з цінними паперами.
25. Назвіть основних учасників міжнародного ринку цінних паперів, що належать до категорій інституціональних інвесторів та фахівців ринку цінних паперів.
26. Дайте визначення фондової біржі.
27. Які найбільші біржі у світі ви знаєте?
28. На які категорії поділяються члени біржі (на прикладі Нью-Йоркської біржі)?
29. Які форми заявок на купівлю/продаж цінних паперів на біржі ви знаєте?

ТЕМА 6. ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ

1. У чому полягають суть і специфіка венчурного капіталу?
2. Охарактеризуйте умови та особливості венчурного фінансування.
3. Назвіть джерела венчурного фінансування та дайте характеристику основних з них.
4. На прикладі різних країн покажіть особливості фінансування та організації венчурного капіталу.
5. Які ви знаєте форми організації венчурного підприємства?
6. Яка роль інновацій в економічному зростанні?
7. У чому полягають особливості і переваги венчурних форм підприємницької діяльності?
8. Найвідоміші підприємства України, що створюють інноваційну продукцію.
9. Досвід України у створенні технопарків та бізнес-“інкубаторів”.
10. Яку роль відіграють банки та інноваційні компанії в інвестуванні венчурних підприємств?

11. Назвіть міжнародні фонди, які сприяють науковий та інноваційній діяльності в Україні.
12. Перспективи розвитку венчурного підприємства в Україні.

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РИНОК

1. Які факторні ринки ви знаєте?
2. Дайте визначення поняття “міжнародний інвестиційний ринок”.
3. Міжнародний інвестиційний ринок включає фінансовий ринок:
 - а) так;
 - б) ні.
4. Міжнародний інвестиційний ринок формується через взаємодію наступних ринків (перелічіть).
5. Як визначаються інвестиційні витрати на реальні активи?
6. Як рівень цін у країні впливає на попит іноземних та національних інвестицій?
7. Назвіть основні джерела інформації про міжнародний ринок інвестицій.
8. Яке визначення ви могли б дати міжнародному ринку цінних паперів?
9. Що розуміється під капіталізацією ринку?
10. Дайте визначення первинному та вторинному ринкам цінних паперів.
11. Фондова біржа є інститутом:
 - а) біржового ринку;
 - б) позабіржового ринку;
 - в) первинного ринку;
 - г) вторинного ринку.
12. Які інститути забезпечують функціонування позабіржових ринків цінних паперів?
13. Назвіть основні міжнародні ринки облігацій.
14. Назвіть п'ять найбільших фондових бірж у світі.
15. Перелічіть основні види інвесторів на міжнародному інвестиційному ринку.
16. Виявіть недоліки і переваги інвестування через інвестиційні фонди.
17. Назвіть правила функціонування транснаціональних корпорацій на міжнародному ринку.
18. Оцініть вплив транснаціональних корпорацій на економічний розвиток держав.
19. У чому полягає економічне значення інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій?

ТЕМА 8. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2. Які методи регулювання інвестиційної діяльності ви знаєте? Дайте їх коротку характеристику.
3. Питаннями (об'єктами) регулювання міжнародної інвестиційної діяльності є (перелічіть).

4. Що включає система регулювання репатріації прибутку іноземного інвестора?
5. Чим визначаються вимоги до результатів діяльності іноземного інвестора?
6. Назвіть питання інвестиційної діяльності, що регулюються на міжнародному рівні.
7. Що ви розумієте під наднаціональним рівнем регулювання інвестиційної діяльності.
8. У чому полягає необхідність і основні цілі регулювання ринку цінних паперів?
9. Які основні напрями і засоби прямого та непрямого втручання держави у ринок цінних паперів ви знаєте?
10. Назвіть сфери і принципи регулювання ринку цінних паперів?
11. Охарактеризуйте елементи системи державного регулювання ринку цінних паперів.
12. Дайте порівняльну характеристику двом провідним моделям регулювання ринку цінних паперів.
13. Які міжнародні інститути регулюють ринок цінних паперів?
14. Охарактеризуйте фондову біржу як суб'єкт і об'єкт регулювання.

ТЕМА 9. МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

1. Рівноважна модель Лукаса та модель реального циклу Лонга.
2. Визначити роль інвестиційних проектів та програм для економічного розвитку України.
3. Базові принципи та методичні підходи, що використовуються у міжнародній практиці для оцінки ефективності реальних інвестицій.
4. Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності.
5. Врахування ризику в процесі інвестування.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

1. Назвіть основні політико-правові умови розвитку іноземної інвестиційної діяльності.
2. Які етапи і чому виокремлюють, характеризуючи процес формування правового забезпечення іноземної інвестиційної діяльності в Україні?
3. Перелічіть у хронологічному порядку ключові законодавчо-нормативні акти щодо регулювання іноземної інвестиційної діяльності в Україні. У чому їх принципові відмінності?
4. Охарактеризуйте в цілому економічне середовище іноземного інвестування в Україні.
5. Назвіть основні національні інститути регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
6. Дайте загальну оцінку основних параметрів фондового ринку України.
7. Якими є ключові напрями розвитку фондового ринку України у середньо- і довгостроковій перспективі?
8. Які принципи покладено в основу державного регулювання ринку

- цінних паперів України? Охарактеризуйте основні форми і засоби регулювання.
9. Що конкретно розуміється під “інвестиційним кліматом”? У чому сутність його експертно-аналітичної оцінки?
 10. Назвіть відомі вам міжнародні системи (рейтинги) оцінок інвестиційного клімату. Наведіть кількісні оцінки інвестиційного клімату в Україні.
 11. Скільки діє на території України міжнародних спільних підприємств?
 12. Хто є головними суб'єктами іноземного інвестування в економіку України?
 13. Які види інвестицій переважно використовуються іноземними інвесторами?
 14. Охарактеризуйте географічну структуру іноземного інвестування. Які країни мають провідну роль в інвестиційній діяльності на території України?
 15. Дайте кількісну характеристику галузевої структури іноземного інвестування в економіку України.
 16. Які регіони (області) України домінують у залученні іноземних інвестицій?
 17. Назвіть ключові позитивні і негативні тенденції розвитку прямого інвестування в економіку України. Які проблеми є найсуттєвішими для його розвитку?
 18. Охарактеризуйте масштаби і механізми портфельних запозичень України на міжнародних фінансових ринках.
 19. Які інструменти використовують українські підприємства при виході на міжнародні фондові ринки?
 20. На які цілі і за яких умов надаються Україні кредити Міжнародного валютного фонду, Світового банку?
 21. Назвіть головних донорів іноземної технічної допомоги Україні.
 22. Чим пояснюється необхідність і в чому полягає сутність селективного регулювання іноземних інвестицій в економіку України?
 23. Перелічіть кількісні та якісні критерії селективного регулювання іноземної інвестиційної діяльності.
 24. У чому сутність національного, пільгового й обмежувального режимів Іноземного інвестування?
 25. Назвіть форми та конкретні інструменти стимулювання іноземної інвестиційної діяльності.
 26. Які ви знаєте критерії та типові інструменти обмеження іноземної інвестиційної діяльності?
 27. Дайте кількісну оцінку і охарактеризуйте структуру зарубіжних інвестицій з України.
 28. Чому для України актуалізується проблема зарубіжного інвестування?
 29. Охарактеризуйте мобілізуючий потенціал та можливі негативні сторони транснаціоналізації української економіки через розвиток промислово-фінансових груп.

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Варіант 1

1. Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу, їх порівняльна характеристика.
2. Особливості побудови та функціонування міжнародного ринку цінних паперів.
3. Підприємство потребує 14% віддачі при інвестуванні власних коштів. У наступний час воно має змогу купувати нове обладнання вартістю 84900 дол. США. Використання цього обладнання надасть можливість підвишити обсяг випуску продукції, що дасть 15000 дол. США додаткового щорічного грошового потоку протягом 15 років використання обладнання. Розрахувати чисте поточне значення проекту, маючи на увазі, що через 15 років остаточною вартістю обладнання буде рівна нулю.

Варіант 2

1. Характеристики ресурсів суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності.
2. Капіталізація ринків акцій. Множинне котирування.
3. Підприємство планує нові капітальні вкладення протягом 2-х років : 120000 дол. США на першому році і 70000 дол. США – на другому. Інвестиційний проект розраховано на 8 років з повним введенням потужностей тільки на 5 році, коли щорічний чистий грошовий потік, що планується досягне 62000 дол. США. Зріст чистого грошового потоку протягом перших чотирьох років за планом буде становити: 30, 50, 70, 90% відповідно по рокам від першого до четвертого. Підприємство потребує, як мінімум, 16% віддачі при інвестуванні грошових коштів. Необхідно визначити чисте поточне значення інвестиційного проекту.

Варіант 3

1. Економічний механізм функціонування спільного підприємства.
2. Стратегія залучення іноземних інвестицій в Україну.
3. Курс облігації номіналом 100 грн. зі щорічними сплатами відсотків по ставці 20% до погашення якої лишилося два роки дорівнює 95 грн. Визначити дохідність облігації до погашення з урахуванням кількості років до погашення.

Варіант 4

1. Організація спільних підприємств.
2. Методи і форми регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
3. Державні облігації терміном обігу 91 день пропонуються до продажу по курсу 93,5. Ставка податку на прибуток - 30%. Розрахувати

дохідність державних облігацій до погашення з урахуванням податкових пільг.

Варіант 5

1. Мікроекономічні моделі ефективної інвестиційної діяльності.
2. Міжнародний інвестиційний ринок та його кон'юнктура.
3. Державні облігації терміном обігу 31 день пропонують до продажу по курсу 91,5. Ставка податку на прибуток - 20%. Розрахувати дохідність державних облігацій до погашення з урахуванням податкових пільг.

Варіант 6

1. Використання ф'ючерсних та опціонних контрактів при міжнародному інвестуванні.
2. Сутність та джерела венчурного капіталу.
3. На купівлю обладнання потребується 16950 дол. США. Обладнання протягом 10 років буде економить щорічно 3000 дол. США. Остаточна вартість обладнання рівна нулю. Визначте внутрішню норму прибутку (IRR).

Варіант 7

1. Особливості торгівлі облігаціями на різних національних ринках і ринку єврооблігацій. Індeksi ринків облігацій.
2. Інфраструктура міжнародного інвестування.
3. Підприємство планує вкласти гроші у придбання нового обладнання, яке коштує 3170 дол. США і має строк служби 4 роки з нульовою остаточною вартістю. Введення обладнання за оцінками дозволить забезпечити вхідний грошовий потік 1000 дол. США протягом кожного року. Керівництво підприємства дозволяє здійснювати інвестиції лише в тому випадку, коли це дає віддачу хоч би на рівні 10% у рік. Визначити чисту поточну вартість інвестицій.

Варіант 8

1. Інвестиційні фонди на міжнародному інвестиційному ринку.
2. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату.
3. Величина інвестицій, які потребуються за проектом становить 18000 дол. США.; передбачені доходи: на першому році – 1500 дол. США, наступні 8 років – по 3600 дол. США щорічно. Оцінити доцільність прийняття проекту, якщо вартість капіталу становить 10%.

Варіант 9

1. Транснаціональні корпорації як суб'єкти міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності.
2. Пасивний і активний підходи до формування міжнародного портфеля облігацій.

3. Проект, який потребує інвестицій у розмірі 160000 дол. США, передбачає отримання річного доходу у розмірі 30000 дол. США протягом 15 років. Чи є доцільним реалізація такого проекту, якщо коефіцієнт дисконтування становить 16%? (Розрахувати методом NPV).

Варіант 10

1. Масштаби і структура зарубіжних інвестицій України. Проблема “втечі капіталу”.
2. Теорія Кейнса (теорія граничної ефективності інвестування).
3. Керівництво підприємства планує ввести нове обладнання, яке виконує операції, які здійснюються вручну. Обладнання коштує разом з установкою 5000 дол. США зі строком експлуатації 5 років і нульовою ліквідаційною вартістю. За оцінками експертів фінансового відділу підприємства, введення обладнання за рахунок економії ручної праці забезпечить вхідний потік грошей 1800 дол. США. На четвертому році експлуатації обладнанню буде потрібен ремонт вартістю 300 дол. США. Чи економічно доцільно вводити нове обладнання, якщо вартість капіталу підприємства становить 20 % ?

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Сутність, види і форми міжнародних інвестицій.
2. Систематизація міжнародних інвестицій.
3. Сутність міжнародної інвестиційної діяльності.
4. Суб'єкти та об'єкти міжнародної інвестиційної діяльності
5. Характеристики ресурсів суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності.
6. Світове інвестиційне багатство та його структура.
7. Фактори міжнародного інвестування.
8. Інфраструктура міжнародного інвестування.
9. Мотивація суб'єктів міжнародної інвестиційної діяльності.
10. Головні тенденції сучасного спрямування міжнародного руху інвестиційних ресурсів.
11. Теорії міжнародного руху капіталу як фактора виробництва.
12. Теорія інвестування Тобіна.
13. Теорія Кейнса (теорія граничної ефективності інвестування).
14. Перманентно-прибуткова теорія життєвого циклу.
15. Контрактні та інвестиційні форми міжнародного бізнесу, їх порівняльна характеристика.
16. Переваги і стримуючі фактори іноземної підприємницької діяльності.
17. Сутність та зміст спільного підприємства.
18. Рушійні сили розвитку спільних підприємств, етапи їх еволюції.
19. Політика материнських компаній щодо заснованих ними спільних підприємств.
20. Організація спільних підприємств.
21. Економічний механізм функціонування спільного підприємства.
22. Розподільчі відносини спільних підприємств.
23. Економічна ефективність функціонування спільного підприємства.
24. Особливості розвитку спільних підприємств в Україні.
25. Транснаціональні корпорації як суб'єкти міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності.
26. Цінні папери, їх фундаментальні якості та систематизація.
27. Характеристики акцій та класифікація їх видів.
28. Капіталізація ринків акцій. Множинне котирування.
29. Організація торгівлі акціями на різних національних ринках. Фондові індекси.
30. Оподаткування дивідендів при міжнародних інвестиціях.
31. Пасивний і активний підходи при формуванні портфеля міжнародних інвестицій в акції.
32. Визначення облігацій та характеристика їх видів.
33. Особливості торгівлі облігаціями на різних національних ринках і ринку єврооблігацій. Індекси ринків облігацій.
34. Пасивний і активний підходи до формування міжнародного портфеля облігацій.

35. Використання ф'ючерсних та опціонних контрактів при міжнародному інвестуванні.
36. Сутність та джерела венчурного капіталу.
37. Підприємницькі структури венчурного капіталу в розвинутих країнах світу.
38. Становлення венчурного бізнесу в Україні.
39. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності в Україні.
40. Роль міжнародних структур в інвестування національних венчурних фірм.
41. Міжнародний інвестиційний ринок та його кон'юнктура.
42. Розвиток структури міжнародного інвестиційного ринку.
43. Місце та роль ринку цінних паперів у структурі міжнародного інвестиційного ринку.
44. Особливості побудови та функціонування міжнародного ринку цінних паперів.
45. Міжнародні фондові інвестори та особливості їх діяльності.
46. Інвестиційні фонди на міжнародному інвестиційному ринку.
47. Інвестиційна діяльність міжнародних корпорацій.
48. Методи і форми регулювання міжнародної інвестиційної діяльності.
49. Особливості регулювання міжнародних ринків цінних паперів.
50. Моделювання інвестиційної діяльності у системі макропараметрів.
51. Мікроекономічні моделі ефективної інвестиційної діяльності.
52. Формування та оцінка параметрів національного інвестиційного клімату.
53. Масштаби, тенденції і проблеми іноземного інвестування в Україні.
54. Стратегія залучення іноземних інвестицій в Україну.
55. Масштаби і структура зарубіжних інвестицій України. Проблема "втечі капіталу".

ЛІТЕРАТУРА

1. Чинне законодавство України щодо інвестування та інвестиційної діяльності.
2. Бланк І.О., Гуляєва Н.М. Інвестиційний менеджмент: Підручник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003.
3. Бланк І.А. Инвестиционный менеджмент. – К.: МП “ИТЕМ” ЛТД, “Юнайтед Лондон Трейд Лимитед”, 1995. – 448 с.
4. Вайсман Е. Я. Механізм залучення інвестицій в економіку регіону на основі державно-приватного партнерства / Е. Я. Вайсман // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 6. – С. 149–153
5. Вакулич М. М. Аналіз методів оцінювання інвестиційного клімату в Україні в умовах сучасної хаотично структурованої економіки / М. М. Вакулич // БізнесІнформ. – 2013. – № 1. – С. 85–88.
6. Варналій З.С. Конкурентоспроможність національної економіки: проблеми та пріоритети інноваційного забезпечення / З.С. Варналій, О.П. Гармашова. – К.: Знання України, 2013. – С. 141
7. Васильєв В. О. Концепція державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні / О. В. Васильєв // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – № 9. – С. 79–84
8. Гавришків І.Р. Сучасні проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну / І.Р. Гавришків // Сталий розвиток економіки. - 2013. - № 1. - С. 221-224.
9. Галазюк Н.М. сучасні особливості інтеграції України у світовий економічний простір / Н. М. Галазюк, О.М. Зелінська, О.А. Урбан // Економічний часопис ХХІ. – 2014 - №9-10(1)
10. Глуха Г. Я. Прямі іноземні інвестиції у контексті економічного зростання / Г. Я. Глуха // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – №1 (7). – С. 113–121
11. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. – К.: “Наукова думка”, 1998. – 391 с.
12. Демчишак Н. Б. Пріоритети стимулювання інвестиційної діяльності в умовах обмеженості фінансових ресурсів / Н. Б. Демчишак // Вісник 190 Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ) : (зб. наук. пр.). – 2013. – № 1 (16). – С. 129–135.
13. Десятнюк О.М. Реальні та потенційні ризики інвестиційно-інноваційних процесів в Україні / О.М. Десятнюк, В.І. Дмитрів // Економіст. – 2014. – №1. – С.71–73
14. Дупай Р.М. Оцінка ролі іноземних інвестицій в процесі структурної модернізації економіки України / Р. М. Дупай // Вісник Донецького національного університету. – 2013. – С. 46–49
15. Ілляшенко С.М. Інвестиційна політика держави як інструмент економічного розвитку країни / С.М. Ілляшенко // Сталий розвиток економіки. – 2013. – №2 [19]. – С.207-210
16. Кіркова Н. П. Оцінка динаміки інвестиційного клімату в Україні / Н. П. Кіркова // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – №16. – С. 46–50
17. Луценко І. С. Податкове стимулювання залучення прямих іноземних

- інвестицій в Україну / І. С. Луценко // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – №18 – С. 9–13
18. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник. – К.: “Центр навчальної літератури”, 2004. – 376 с.
 19. Макогон Ю.В., Орехова Т.В. Организация и функционирование предприятий с иностранными инвесторами. Учебное пособие. – Донецк: ДонНУ, 2000. – 125 с.
 20. Мельник В.В., Козюк В.В. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2003. – 249 с.
 21. Мертенс А.В. Инвестиции: Курс лекций по современной финансовой теории. – К.: Киевское инвестиционное агенство, 1997. – 416 с.
 22. Міжнародна інвестиційна діяльність: Підручник / Лук’яненко Д.Г., Губський Б.В., Мозговий О.М. та ін. / За ред. Д.Г. Лук’яненко. – К.: КНЕУ, 2003. – 387 с.
 23. Навроцька Н. А. Пріоритетні напрями інвестиційної стратегії України в умовах впливу глобальних детермінант / Н. А. Навроцька // Вісник Академії митної служби України. – 2014. – С. 52–61
 24. Ніколенко Т.І. Влияние региональных инвестиционно-инновационных процессов на повышение конкурентоспособности Украины / Т.І. Ніколенко // Проблемы и перспективы интеграции в Европейском образовательном пространстве. Сборник научных трудов. – Молдова, 2014. – С.279-286
 25. Оболенський О.Ю. Перспективи залучення прямих іноземних інвестицій у національну економіку / О. Ю. Оболенський // Економіка і регіон. – 2014. – № 3. – С. 8–14
 26. Омельченко А.В. Інвестиційне право: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 1999. – 176 с.
 27. Омельченко А.В. Іноземні інвестиції в Україні: Довідник з правових питань. – К.: Юрінком, 1997. – 416 с.
 28. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом. - К.: Лібра, 2002. - 472 с
 29. Пестрецова О.І. Організація і функціонування спільних підприємств в Україні: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 1997. – 100 с.
 30. Правове регулювання іноземних інвестицій. / Коссак В.М., Денисов В.Н., Кузнєцова Н.С. та ін. / За ред. В. М. Коссака. – К.: Український центр правничих студій, 1999. – 176 с.
 31. Розвиток міжнародної конкурентоспроможності регіону в умовах глобальної інтеграції: монографія / під заг. редакцією О.Булатової. – Маріуполь: МДУ, 2014. – 258с.
 32. Рут Френклін Р., Філіпченко Антон. Міжнародна торгівля та інвестиції: Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 743 с.
 33. Савчук В.П., Прилипко С.И., Величко Е.Г. Анализ и разработка инвестиционных проектов: Учебное пособие. – К.: Абсолют-В, Эльга, 1999. – 304 с.
 34. Сазонець І.Л., Джусов О.А., Сазонець О.М. Міжнародна інвестиційна діяльність: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 156 с.

35. Сливоцький А. Міграція капіталу: Як у замислах на кілька кроків випередити своїх конкурентів: Пер. з англ.. – К.: Унів. Вид-во “Пульсари”, 2001. – 296 с.
36. Стельмащук А.М. Іноземні інвестиції як чинник економічного зростання внутрішнього ринку України / А.М. Стель мащук // Сталий розвиток економіки. – 2011. – № 5(8). – С. 240–247
37. Торгова Л.В., Хитра О.В. Спільні підприємства в Україні: Організаційно-економічний механізм і ефективність функціонування. – К.: ФАДА, ЛТД, 2001. – 218 с.
38. Федоренко В.Г. Інвестиційний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 1999. – 184 с.
39. Федоренко В.Г. Іноземне інвестування економіки України: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2004 . – 272 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] / – Режим доступу: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
2. Офіційний сайт Державного агентства з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс] / – Режим доступу: www.in.gov.ua
3. Офіційний сайт Державної інноваційної фінансово-кредитної установи [Електронний ресурс] / – Режим доступу: www.difku.gov.ua
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс] / – Режим доступу: [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)
5. Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс] / – Режим доступу: [http:// www.sts.gov.ua](http://www.sts.gov.ua)
6. Офіційний сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://www.min.gov.ua>
7. Стратегія залучення іноземних інвестицій у економіку України [Електронний ресурс] / В.А. Худавердієва // Фінанси України. – 2010. – № 6. – С. 62–71. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Fu_2010_6_7.pdf
8. Стратегія економічного і соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» на 2004–2015 рр. [Електронний ресурс]. – 2004. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/493/2004>